ПЕРЕДМОВА

В умовах повномасштабної війни та наступного періоду відновлення перед Україною постали складні виклики, які стосуються соціального, економічного напрямів. Вагомим інструментом подолання існуючих кризових явищ та передумовою забезпечення ефективності економіки є цифрова трансформація, яка сприятиме глибокій структурній перебудові економічних процесів. Саме дослідження та наступна інтеграція європейського досвіду в напрямку цифровізації є важливим завданням для України, адже в країнах ЄС розроблені ефективні цифрові стратегії, які стосуються питань кібербезпеки, електронного урядування, цифрової освіти та розробки розумного міста. Вивчення та подальше впровадження означених практик в Україні сприятиме підвищенню конкурентоспроможності національної економіки та інтеграції до європейського економічного простору. Поряд з цим, використання цифрових технологій є важливим інструментом підвищення прозорості, налагодження взаємодії між державою, бізнесом і громадянами, створення нових можливостей для малого і середнього бізнесу, залучення інвестицій. Науковцями розкрито широке коло питань в аспекті дослідження напрямів цифрової трансформації економіки України, визначення міжнародного досвіду та перспектив впровадження цифрових технологій, формування практичних рекомендацій щодо використання цифрових технологій в економіні.

Монографія присвячена розкриттю теоретичних засад цифрової трансформації економіки України, формуванню методичних і практичних рекомендацій щодо впровадження міжнародного досвіду в напрямку застосування цифрових технологій.

У першому розділі розглянуто особливості цифрової трансформації економіки України та перспективи впровадження цифрових технологій. Досліджено специфіку цифрової трансформації і впровадження технологічних інновацій в агросекторі. Особливу увагу приділено визначенню особливостей застосування штучного інтелекту у підборі та адаптації персоналу. Наведено роль штучного інтелекту у публічному управлінні, проведено аналіз досвіду провідних країн та визначено перспективи для економіки України. За результатами дослідження сучасного стану цифровізації визначено перспективи розвитку цифровізації економіки України. Також визначено особливості цифровізації бюджетних процесів.

Другий розділ присвячений дослідженню цифрової трансформації економіки України, вивченню міжнародного досвіду та визначенню перспектив розвитку. Розглянуто особливості цифровізації медицини задля ефективного управління закладами охорони здоров'я, а також визначено перспективи телемедицини. Досліджено перспективи цифровізації енергетичного сектору України. Визначено роль цифровізації як фактора економічної автономії громад у процесі децентралізації. Окремо досліджено специфіку оподаткування великого та малого бізнесу в умовах цифровізації економіки. Сформовано рекомендації до цифрової трансформації бізнес-процесів підприємств, інтеграції технологій машинного навчання в процеси управління проєктами.

Третій розділ присвячений розкриттю практичних засад використання цифрових технологій в економіці України в умовах війни та повоєнного відновлення. Досліджено особливості використання цифрових технологій для модернізації системи перенавчання та підвищення кваліфікації працівників. Визначено перспективи інтеграції цифрових технологій у бізнес-процеси. Розглянуто перспективи використання інформаційно-аналітичної системи моніторингу продовольчої безпеки України. За результатами дослідження визначено роль цифровізації у зміцненні безпеки транспортної галузі України під час війни, перспективи використання досвіду ЄС щодо впровадження цифровізації економіки в Україні, використання цифрових технологій у сфері освіти.

В колективній монографії запропоновано теоретико-методичні узагальнення, висновки та практичні рекомендації, які стануть у нагоді для науковців, викладачів, здобувачів закладів вищої освіти, аспірантів, докторантів, фахівців-практиків, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, бізнесу, адміністративного персоналу університетів, представників громадянського суспільства, громадськості та всіх зацікавлених осіб.

Колективна монографія виконана за результатами досліджень у рамках реалізації проєкту Програми Європейського Союзу Еразмус+ напряму Жан Моне 101085727 – EU-DIGITIZATION – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH "Digitalization of the economy in the context of the Covid-19 pandemic as a strategic platform for economic development of the state" / «Цифровізація економіки в умовах пандемії Covid-19 як стратегічна платформа розвитку економіки держави» на базі економічного факультету Запорізького національного університету.

PREFACE

In the context of a full-scale war and the subsequent recovery period, Ukraine has faced complex challenges in the social and economic spheres. Digital transformation is an important tool for overcoming the current crisis and a prerequisite for ensuring economic efficiency, which will contribute to a deep structural restructuring of economic processes. The study and subsequent integration of European experience in digitalization is an important task for Ukraine, as EU countries have developed effective digital strategies related to cybersecurity, e-governance, digital education, and smart city development. Studying and further implementing these practices in Ukraine will help increase the competitiveness of the national economy and integration into the European economic area. At the same time, the use of digital technologies is an important tool for increasing transparency, establishing interaction between the state, business and citizens, creating new opportunities for small and medium-sized businesses, and attracting investment. The researchers covered a wide range of issues in terms of studying the directions of digital transformation of the Ukrainian economy, identifying international experience and prospects for the introduction of digital technologies, and developing practical recommendations for the use of digital technologies in the economy.

The monograph is devoted to the disclosure of the theoretical foundations of the digital transformation of Ukraine's economy, the formation of methodological and practical recommendations for the implementation of international experience in the use of digital technologies.

The first section discusses the peculiarities of the digital transformation of the Ukrainian economy and the prospects for the introduction of digital technologies. The specifics of digital transformation and the introduction of technological innovations in the agricultural sector are studied. Particular attention is paid to identifying the peculiarities of artificial intelligence application in the selection and adaptation of personnel. The role of artificial intelligence in public administration is presented, the experience of leading countries is analyzed, and prospects for the Ukrainian economy are identified. Based on the results of the study of the current state of digitalization, the prospects for the development of digitalization of the Ukrainian economy are determined. The peculiarities of digitalization of budgetary processes are also identified.

The second section is devoted to the study of the digital transformation of Ukraine's economy, the study of international experience and the identification of development prospects. The peculiarities of the digitalization of medicine for the effective management of health care institutions are considered, and the prospects for telemedicine are identified. The prospects for digitalization of the energy sector of Ukraine are investigated. The role of digitalization as a factor of economic autonomy of communities in the process of decentralization is determined. The specifics of taxation of large and small businesses in the context of digitalization of the economy are studied separately. Recommendations for the digital transformation of business processes of enterprises and the integration of machine learning technologies into project management processes are formulated.

The third section is devoted to the practical principles of using digital technologies in the Ukrainian economy during the war and post-war recovery. The features of using digital technologies to modernize the system of retraining and professional development of employees are investigated. The prospects for integrating digital technologies into business processes are determined. The prospects of using the information and analytical system for monitoring food security in Ukraine are considered. The study identifies the role of digitalization in strengthening the security of Ukraine's transport industry during the war, the prospects for using the EU experience in implementing the digitalization of the economy in Ukraine, and the use of digital technologies in education.

The collective monograph offers theoretical and methodological generalisations, conclusions and practical recommendations that will be useful for scientists, teachers, students to higher education institutions, postgraduates, doctoral students, practitioners, representatives of state authorities and local self-government, business, university administrative staff, representatives of civil society, the public and all interested persons.

The collective monograph is based on the results of research within the framework of the implementation of the project of the European Union Erasmus+ by Jean Monnet directly 101085727 – EU-DIGITIZATION – ERASMUS-JMO-2022-HEI-TCH-RSCH "Digitalization of the economy in the context of the Covid-19 pandemic as a strategic platform for economic development of the state" / «Цифровізація економіки в умовах пандемії Covid-19 як стратегічна платформа розвитку економіки держави» based on the Faculty of Economics Zaporizhzhia National University.